

Kap. 32 – Ved Faderens høyre hånd

Etter sin død og oppstandelse hadde Jesus tilbrakt 40 dager sammen med de menneskene som trodde Han var den lovede Messias (Apg. 1, 3). Deretter ble Han tatt opp til himmelen. Disiplene var vitne til denne begivenheten, som blir beskrevet på følgende måte:

”Da Han hadde talt dette, ble Han tatt opp mens de så på, og en sky tok Ham ut av syne for dem. Og mens de stirret opp mot himmelen, idet Han steg opp, se, da stod to menn hos dem i hvite klær. Og de sa: ”Galileiske menn, hvorfor står dere og stirrer opp mot himmelen? Den samme Jesus som ble tatt opp fra dere til himmelen, skal komme igjen på den samme måten som dere så Ham fare opp til himmelen.”” (Apg. 1, 9-10)

Etter at Han hadde fullført sin misjon på jorden, vendte Jesus tilbake til himmelen. Der gikk Han inn i den himmelske helligdom, slik det står beskrevet i en rekke skriftsteder:

”For Kristus gikk ikke inn i en helligdom som er gjort med hender, som er et bilde av den sanne helligdom, men inn i selve himmelen, for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld.” (Hebr. 9, 24)

”Dette er hovedsaken i det vi sier her: Vi har en slik Yppersteprest som satte seg ved høyre side av Majestetens trone i himlene, en prest i helligdommen og i det sanne tabernaklet som Herren har reist, og ikke et menneske.” (Hebr. 8, 1-2)

Se også: Mark. 16, 19; Apg. 2, 32-33; Ef. 2, 6; 4, 10; Kol. 3, 1; 1. Tess. 4, 16; Hebr. 4, 14-16; 6, 19-20; 9, 9-12; 10, 12; 12, 1-2; 1. Pet. 3, 22; Åp. 3, 21

Forløsningen ble fullbrakt ved Jesu stedfortredende død, og rettferdiggjørelsen var fullstendig. Men frelsesplanen var likevel ikke fullført. Etter sin død og oppstandelse skulle Messias utføre en annen oppgave for menneskene. Som Yppersteprest skulle Han gå i forbønn for de overtredere Han hadde løskjøpt. Levittenes prestatjeneste i den jordiske helligdommen hadde vært et bilde på dette (jf. Kap. 14). Gud hadde også gjort denne delen av frelsesplanen kjent gjennom sine profeter, blant annet i Jesajas profeti om Messias som det lidende offerlam (Jes. 53):

".. Ved at de kjenner Ham skal Min rettferdige Tjener rettferdiggjøre mange, for Han har båret deres misgjerninger. ... Han bar manges synd, og gikk i forbønn for overtredere." (Jes. 53, 11. 12)

Etter sin himmelfart, gikk altså Jesus inn i den himmelske helligdom og tok fatt på denne tjenesten. Slik beskrives den i Det nye testamentet:

"Når vi da har en så stor Yppersteprest, som er gått gjennom himlene, Jesus, Guds Sønn, så la oss holde fast på bekjennelsen. ... La oss derfor komme frem til nådens trone med frimodighet for at vi kan få miskunn og finne nåde til hjelp i den tid vi trenger det." (Hebr. 4, 14-16)

"Men fordi Han forblir til evig tid, har Han et uforgjengelig prestedømme. Derfor har Han også makt til fullkomment å frelse dem som kommer til Gud ved Ham, ettersom Han alltid lever for å gå i forbønn for dem." (Hebr. 7, 24-25)

"..hvis noen synder, har vi en Talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige. Og Han er selv soningen for våre synder, og ikke bare for våre, men også for hele verdens." (1. Joh. 2, 1-2)

Jesu forbønnstjeneste for menneskene foregår ved Faderens trone (jf. Hebr. 1, 3; 8, 1-2). Her står Han *mellom oss og Gud*. Gjennom Jesu prestedtjeneste kan vi derfor komme frem for nådens trone *"med frimodighet"* for å få hjelp når vi trenger det (Hebr. 4, 14-16) og tilgivelse for våre synder (1. Joh. 2, 1-2). Jesu forbønnstjeneste i den himmelske helligdom har derfor stor betydning for rettferdiggjørelsen av et syndig menneske.

Som menneskehetens Frelser har Jesus altså en tosidig rolle. Johannes kaller Ham både for vår *"Talsmann hos Faderen"* og for *"soningen for våre synder"* (1. Joh. 2, 1-2). På tilsvarende måte omtaler Paulus Ham som den eneste *"Mellommann mellom Gud og mennesker"* og som *"løsepenge for alle"* (1. Tim. 2, 5-6). Jesus selv sa i en av sine lignelser at Han både er *"den gode hyrde"*, som gir sitt liv for sauene, og *"døren inn til sauene"*, altså den de som ønsker å bli frelst, må gå inn gjennom (Joh. 10, 1-16). Jesus er med andre ord *både* sonofferet (stedfortrederen) og den som utfører forsoningen (prestedtjenesten/ forbønnstjenesten). Han er den som døde for at vi skulle leve (*soningen, løsepenge, den gode hyrde*), og Han er den vi kommer til Faderen gjennom (*talsmann, mellommann, døren*).

Denne tosidige tjenesten blir på en og samme tid uttrykt i at det er sitt eget blod Jesus bærer frem for Faderen på våre vegne når Han går i forbønn for oss.

"Da Han ved seg selv hadde gjort renselse for våre synder, satte Han seg ved Majestetens høyre hånd i det høye."

(Hebr. 1, 3)

Han viser til den begivenhet som fant sted da Han døde som vår Stedfortreder på Golgata – for det er på grunn av denne hendelsen Gud kan rettferdiggjøre oss (jf. Kap. 4 og Rom. 3, 21-26).

”Men Kristus kom som Yppersteprest av de kommende goder, og Han gikk gjennom det større og mer fullkomne telt, det som ikke er gjort med hender, det vil si, som ikke er av denne skapningen. Ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod, gikk Han inn i helligdommen én gang for alle, og fant en evig forløsning.” (Hebr. 9, 11-12)

Jesus - menneskehetens Frelser

To viktige oppgaver

Stedfortreder (soning)

”Guds Lam, som bærer bort verdens synd.” (Joh. 1, 29)

”Han er selv soningen for våre synder.” (1. Joh. 2, 1)

”Gav seg selv som en løsepenge for alle.” (1. Tim. 2, 6)

”Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde gir sin sjel for sauene.” (Joh. 10, 11)

”Båret frem et evig offer for synder.” (Hebr. 10, 12)

”Ofret én gang for å bære manges synder.” (Hebr. 9, 28)

”Kristi blod ... rens dere samvittighet fra døde gjerninger.” (Hebr. 9, 14)

Forsoner (Yppersteprest)

En Yppersteprest som kan ha medlidenhet med oss. (Hebr. 4, 14)

Vår ”Talsmann hos Faderen”. (1. Joh. 2, 1)

”Mellommann mellom Gud og mennesker.” (1. Tim. 2, 5)

”Jeg er døren. Hvis noen går inn gjennom Meg, skal han bli frelst.” (Joh. 10, 9)

”Satte denne Presten seg ved Guds høyre hånd.” (Hebr. 10, 12)

”Gikk inn i selve himmelen, for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld.” (Hebr. 9, 24)

”Med sitt eget blod gikk Han inn ... og fant en evig forløsning.” (Hebr. 9, 12)

”Derfor skal også vi ... legge av enhver byrde og synden som så lett fanger oss, og løpe med utholdenhet i den kampen som er lagt foran oss, mens vi ser på Jesus, troens opphavsmann og fullender. På grunn av den gleden som var lagt foran Ham, utholdt Han korsset [Stedfortreder], akttet ikke på skammen og har nå satt seg ved høyre side av Guds trone [Yppersteprest].” (Hebr. 12, 1-2)

”Jesus sier til ham: ”Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved Meg.”

(Joh. 14, 6)

”For en slik Yppersteprest var skicket for oss, en som er hellig, uskyldig, ubesmittet, skilt fra syndere og som er blitt opphøyet over himlene. Han trenger ikke bære frem offer daglig, slik som de andre yppersteprestene, først for sine egne synder og så for folkets. For dette gjorde Han én gang for alle, da Han ofret seg selv.” (Hebr. 7, 26-27)

I Hebreerbrevet blir vi vist hvordan vi gjennom Jesu midlertjeneste kan komme frem for Gud i himmelen, ikke som fordømte syndere, men som Hans barn:

”Derfor, brødre, har vi frimodighet til å gå inn i helligdommen ved Jesu blod. Vi har en ny og levende vei som Han har innviet for oss gjennom forhenget, det vil si Hans kjød.

Og siden vi har en Yppersteprest over Guds hus, så la oss komme nær med et sannferdig hjerte i troens fulle visshet, etter at vi har fått våre hjerter oversteket og på den måten blitt rensket fra en ond samvittighet, og også har fått våre legemer vasket med rent vann.” (Hebr. 10, 19-22)

De jordiske dyreofringene og ritualene kunne ikke gjøre noen *”fullkomne etter samvittigheten”* (Hebr. 9, 9). En synder kunne komme med sitt offerlam, bekjenne og ta livet av det, og presten kunne utføre forsoningsritualene nøyaktig etter forskriftene. Men hvorvidt den enkelte ble tilgitt eller ei, var en sak mellom ham og Gud. Selv om synderen hadde fulgt retningslinjene for å få høre erklæringen om tilgivelse, kunne han likevel holde fast på synden i sitt hjerte. Ingen andre mennesker kunne vite dette, men hans samvittighet ville fordømme ham. Også Gud kjente hans hjerte (jf. 1. Sam. 16, 7). Hvis synderen derimot angret sin synd og omvendte seg, ville Gud se det. Erklæringen om tilgivelse ville da være virkelig. Men tilgivelsen ble likevel ikke reell før *”det sanne offer”* var blitt ofret (jf. Kap. 10).

”For loven førte ikke noen ting til fullkommenhet. Men et bedre håp føres inn, og ved dette kan vi komme nær Gud.” (Hebr. 7, 19)

”For om blodet av okser og bukker og asken av en kvige helliger til kjødets renhet når det blir stenet på de urene, hvor mye mer skal ikke da Kristi blod, Han som ved en evig Ånd bar seg selv frem uten lyte for Gud, rense deres samvittighet fra døde gjerninger så dere kan tjene den levende Gud?” (Hebr. 9, 13-14)

Et menneske som har omvendt seg og tatt imot Jesus som sin Frelser, kan takket være Jesu midlertjeneste komme nær Gud. I den jordiske helligdomstjenesten måtte levittene alltid vaske seg i renseseskaret, som stod plassert mellom brennofferalteret og selve helligdommen, før de kunne gå inn gjennom forhenget til Det hellige (jf. Kap. 12). På tilsvarende vis kan mennesker som får sine "hjerter overstenket og på den måten [blir] rensed fra en ond samvittighet" (rettferdiggjørelsen ved Jesu blod) og får sine "legemer vasket med rent vann" (jf. den nye fødsel, Kap. 17), komme nær Gud "med et sannferdig hjerte i troens fulle visshet" (Hebr. 10, 21-22). Som en følge av dette, kan de komme nær Gud med frimodighet, i motsetning til den frykt som synden alltid fører med seg (jf. 1. Mos. 3, 10).

"Derfor, brødre, har vi frimodighet til å gå inn i helligdommen ved Jesu blod. Vi har en ny og levende vei som Han har innviet for oss gjennom forhenget, det vil si Hans kjød." (Hebr. 10, 19-20)

Veien inn i den himmelske helligdom eksisterte ikke før Jesu død. I den første fasen av frelsesplanen – Jesu stedfortredende død – ble veien åpnet, slik at menneskene kunne finne Ham der Han skulle utføre den neste fasen som deres Mellommann og Forbeder (jf. Kap. 33). Jesu himmelfart fjernet Ham ikke fra menneskene, men brakte i stedet himmelen og jorden nærmere hverandre. Slik beskriver Hebreerbrevet betydningen av dette for oss personlig:

"Når vi da har en så stor Yppersteprest, som er gått gjennom himlene, Jesus, Guds Sønn, så la oss holde fast på bekjennelsen. For vi har ikke en Yppersteprest som ikke kan ha medlidenhet med våre skrøpeligheter, men en som i alle ting er blitt prøvd slik som vi, men uten synd. La oss derfor komme frem til nådens trone med frimodighet for at vi kan få miskunn og finne nåde til hjelp i den tid vi trenger det." (Hebr. 4, 14-16)

"Dette håpet har vi som et anker for sjelen, sikkert og fast, som når inn til det indre innenfor [eller bak] forhenget, dit Jesus gikk som en foreløper for oss, og Han er blitt Yppersteprest til evig tid etter Melkisedeks ordning." (Hebr. 6, 19-20)

"Selv om dere ikke har sett Ham, elsker dere Ham. Selv om dere nå ikke ser Ham, tror dere likevel på Ham. Dere fryder dere med en usigelig glede full av herlighet, når dere vinner frem til målet for deres tro, sjelenes frelse. Om denne frelsen har profetene grundig undersøkt og gransket; de som profeterte om den nåde som skulle komme til dere, idet de gransket etter hvilken eller hva slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste til da Han på forhånd vitnet om Kristi lidelser og herligheten som skulle følge deretter."

(1. Pet. 1, 8-11)

Et svært viktig spørsmål her er spørsmålet om *hvilket grunnlag* Jesu forbønnstjeneste skjer på? Spørsmålet er viktig fordi svaret viser at *ingen andre enn Jesus* kan utføre tjenesten som menneskenes Forbeder og være Mellommann mellom dem og Gud. Mange skriftsteder forklarer dette, men følgende utdrag fra Johannes brev gir en kort og god oppsummering:

"...hvis noen synder, har vi en Talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige. Og Han er selv soningen for våre synder, og ikke bare for våre, men også for hele verdens." (1. Joh. 2, 1-2)

Johannes viser her hvordan Jesu forbønn skjer på grunnlag av Hans offer ("*Han er selv soningen*") og et syndfritt liv ("*den rettferdige*"). Ingen mennesker – verken helgener, prester eller predikanter – kan derfor inneha rollen som mellommenn eller forbedere på den måten Jesus går i går i forbønn for oss. Alle mennesker er syndere og har selv behov for en Frelser. Dersom de skulle dø for synd, ville de kun oppfylle rettferdighetens prinsipp i forhold til *sin egen* synd. De ville aldri kunne vise til sin død som en forsoning for andre (jf. Sal. 49, 8-10; Rom. 6, 7). Alle mennesker kan og må komme direkte til Jesus for å komme nær Faderen (jf. Joh. 14, 6). "*For ved Ham,*" skriver Paulus, "*har vi begge* [både jøder og hedninger] *adgang til Faderen i én Ånd.*" (Ef. 2, 18).

Et annet viktig spørsmål er *hvorfor* Jesus gikk i forbønn for menneskene på denne måten. Var det for å "blidgjøre" Faderen? Selv om enkelte kristne til tider har hevdet dette, viser Bibelen oss at det ikke er tilfelle. Faderen elsket selv menneskene så høyt at Han var villig til å gi sin Sønn til å dø for dem (jf. Joh. 3, 16). Hele frelsesplanen er etter Hans vilje (jf. Esek. 18, 31-32; Joh. 6, 37-40; Hebr. 10, 5-10). Natten før Han ble korsfestet, understreket Jesus dette for disiplene ved å si:

"På den dagen skal dere be i Mitt navn, og Jeg sier dere ikke at Jeg skal be til Faderen for dere. For Faderen selv elsker dere..." (Joh. 16, 26-27)

Jesus skal ikke "blidgjøre" eller forsøke å påvirke Faderen på våre vegne. Hans tjeneste som menneskenes forbeder har derimot til hensikt å oppfylle og bevise Guds rettferdighet. Når Gud så – på grunnlag av Jesu midlertjeneste – tilgir (rettferdiggjør) et menneske, kan *ingen* stille spørsmålstejn ved avgjørelsen.

"...Hvis Gud er for oss, hvem kan da være imot oss? Han som ikke sparte sin egen Sønn, hvordan skal Han kunne noe annet enn å gi oss alle ting med Ham? Hvem vil komme med anklage mot Guds utvalgte? Det er Gud som rettferdiggjør. Hvem er den som fordømmer? Det er Kristus som døde, ja, mer enn det, som også er oppstått, som sitter ved Guds høyre hånd, og som også går i forbønn for oss." (Rom. 8, 31-34)

"Slik ville Gud vise sin rettferdighet i den tiden som er nå, så Han kunne være rettferdig og gjøre den rettferdig som har troen på Jesus." (Rom. 3, 26)